

Antonia Pavlic 8-8-1
7019 - 60th Lane
Ridgewood
Brooklyn, N.Y. 11227

Tudi Indiri Gandhi so hočeli ugrabiti zemljo

Tri levičarske stranke, ki že več tednov skušajo vzeti v e le posestnikom v Indiji zemljo, so se preteklo nedeljo lotile tudi zemlje predsednice vlade.

NEW DELHI, Ind. — Tri levičarske stranke, med njimi moskovsko krilo Komunistične partije so začele ta mesec kampanjo za zasedbo veleposestniške in državne zemlje, ki ni bila razdeljena malim kmetom in kmetom brez zemlje v obdela-vo. Predsednica vlade Indira Gandhi je to kampanjo obsodila in odredila oblastem, da jo preprečijo, če treba, tudi z odločno silo. Tako so v teku zadnjih treh tednov prišli in zaprlji preko 20,000 Indijcev, ki so se vključili v kampanjo imenovanih treh levičarskih strank.

Dejstvo je, da je od 131 milijonov kmetov v Indiji 30 brez vsake zemlje, so le poljski delavci. Preko 40% vseh kmetij v Indiji nima več kot 2,5 akrov zemlje, med tem ko je na stotine tisoče akrov zemlje v lasti ljudi, ki jo ne obdelujejo, ali pa v lasti države, četudi je bila temeljita agrarna reforma že davno uzakonjena.

Kmetijski proletariat je v preteklih tednih zasedel po trditvah vodnikov treh levičarskih strank preko 30,000 akrov zemlje. Preteklo nedeljo se je pogljal tudi proti 4 akre obsegajočemu posestvu predsednice vlade Indire Gandhi, ki leži kakih 10 milj južno od glavnega mesta. Vodniki gonje so zahtevali, da predsednica vlade prepusti zemljo 40 let staremu Badri Pershadu, ki jo obdeluje ves čas, odkar jo je pokojni mož Indire Gandhi pred 11 leti kupil. Policija je te, ki so prišli zemljo zasesti, prišla in odpeljala, predsednica vlade pa je v parlamentu izjavila preko ministra za prehrano, da bo svojo posest nemara dali vladi za zgradnjo doma za ostarele.

Albanija obnavlja stike z zunanjim svetom

BELGRAD, SFRJ. — Albanija se ravna, če le mogoče, po Kitajski. To se vidi tudi v njeni zunanji politiki. Ako se na primer Belgrad trudi, da bi imel dobre zveze s Peipingom, res ne bi bilo razumljivo, da se Tirana ne bi potegovala za dobre odnose do Tita. To tem boljše, ker so jugoslovanski komunisti pokazali toliko dobre volje do Albanancev na Kosovu, da tega niti v Tirani ne morejo prezreti.

Tirana je dalje sklenila kompenzacijski dogovor s Grčijo, bi rada poglobila stike z Bolgarijo in Turčijo, gleda pa tudi v zahodno Evropo, kjer je obnovila diplomatske odnose s Svico in Dansko.

V Belgradu mislijo, da Albanci delajo vse to z vednostjo in pristankom kitajske pokroviteljice.

Novi grobovi

Anna Smrke
Včeraj zjutraj je v St. Luke's bolnišnici umrla Anna Smrke, roj. Klancar, 1057 E. 68 St., stara 63 let, rojena v Clevelandu. Umrla v družini so starši Anton Klancar in Anna, roj. Boldan, brat Anton, mož Rudolph (l. 1953). Tukaj zapuša sestro Mrs. Rose Fajdiga, brata Franka in Louisa Klancar. Bila je članica Podr. št. 25 SZZ. Pogreb bo v četrtek zjutraj ob 8.30 iz Zakrajskega pokopnega zavoda v cerkev sv. Vida ob 9., nato na pokopališče Kalvarija. Truplo bo položeno na mrtvaški oder danes zvečer ob 7. uri.

Mary Anzur
Včeraj zjutraj je nenadoma doma umrla Mary Anzur z 1155 E. 58 St. Živela je pri sestri Emilie Petelin, bila je samska, stara 58 let, rojena v Leadvillu, Colo., kamor bo poslana za pokop. Zapuša sestro Emilio Petelin, brate Williama, Martin in Josepha Gornick. Bila je članica KSKJ št. 56, SNPJ št. 755 in Društve sv. Jožef v Leadvillu, Colo. Truplo bo na mrtvaškem odru v Zakrajskem pokopnem zavodu danes od 2.-5. in 7.-9., potem bo prepeljano v Leadville za pokop.

Jack J. Vidmar
V Long Beach, Calif., je umrl 54 let stari Jack Joseph Vidmar s 4922 Grishan Ave., rojen v Clevelandu, živeč v Kaliforniji zadnjih 36 let, sin pok. Jacoba in Alice, roj. Grdina. Družina je živela dolgo let na 626 E. 124 St. v Clevelandu. Umrl je brat Mrs. David Morris, Mrs. Glen Clayman (Calif.), Alice Vidmar (zaposlena v Grdina shoppe na St. Clair Avenue v Clevelandu), Mrs. Joseph Saitz in Johna H. Vidmar. Bil je upravnik Automobile Agency v Long Beach. Pogreb bo danes na Forest Lawn pokopališče v Kaliforniji.

še dovolj premoga
WASHINGTON, D.C. — Rezerve premoga v ZDA cenijo na okoli 7.7 trilijonov ton, v Evropi je na okoli 700 bilijonov. Azija, Afrika in Avstralija v tem pogledu še niso geološko dovolj raziskane.

Belgija se zavzema za načrt dveh Kitajsk v ZN

Peiping naj bi dobil stalni sedež v Varnostnem svetu, Tajpej pa naj bi v ZN zastopal le Formozo (Tajvan).

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Ko se e bliža znova zasedanje glavne skupščine Združenih narodov, je Belgija začela tipati med članicami ZN, kako gledajo na vprašanje sprejema rdeče Kitajske v ZN, pa na ohranitev tam tudi Nacionalne Kitajske. Belgija poziva članice ZN, naj za 25-letnico obstoja ZN rešijo "kitajsko vprašanje" na ta način, da bodo rdečo Kitajsko sprejeli v ZN in ji priznali zastopstvo v Varnostnem svetu, nacionalno Kitajsko, ki je doslej zastopala Kitajski narod v ZN, pa omejili na zastopanje Formoze.

Kakšen odmev je Belgija doslej dobila na svoja povpraševanja in prizadevanja, še ni povedala. Med tem je znano, da sta proti načrtu "dveh Kitajsk" tako Peiping kot Tajpej. V Peipingu smatrajo Formozo za kitajsko provinco, na Formozi pa trdijo, da govore tudi v imenu "zaslužjenih" Kitajcev na celine.

Načrt o dveh Kitajskih je star že nekaj let, pa doslej ni prodril, ker se ni nihče resno zanj zavzel, pa tudi ZDA so bile odločno nasprotne sprejemu Rdeče Kitajske v ZN. Pred leti se je za sprejem te v ZN gnala posebej Indija, podpiral pa je njene napore ves komunistični tabor. Kako bo letos, še ni gotovo. Spor Peipinga z Moskvo tudi v tem pogledu ne bo ostal čisto brez vpliva.

Atomske elektrarne naj grade na morskem dnu?

WASHINGTON, D.C. — Notranji tajnik Walter Hickel je naročil pri General Dynamics posebno študijo o možnosti gradnje atomskih elektrarn na morskem dnu. Tam bi njihov odpad — vroča voda — ne napravljala posebne škode, kot jo, če je puščana v jezera ali reke.

Husein se pripravlja na obračun z gverilci?

AMAN, Jord. — Eden od znakov, ki kažejo, da se kralj Jordanije Husein pripravlja na morebitni obračun z gverilci, je imenovanje gverilec neprijaznega generala, ki ga je moral kralj v preteklem maju odpustiti na pritisk gverilcev, za namestnika načelnika glavnega štana.

Palestinski gverilci so v zadnjih dveh tednih ponovno vrgli v javnost vest, da kralj Husein zbira močne sile okoli glavnega mesta, kjer je središče gverilskih sil. Položaj je zapleten posebej zato, ker je Irak izjavil, da bo 12,000 njegovih vojakov, ki so v Jordaniji, v slučaju spopada med vladnimi četami in gverilci stalo na strani gverilcev. Irak je namreč prav tako odločno proti vsakim razgovorom z Izraelom, kakor so palestinski gverilci.

Husein je bil tri dni preteklega tedna pri Naserju v Egiptu, kjer sta se posvetovala ne le o stališčih v razgovorih z Izraelom, ampak prav tako o stališčih do gverilcev in kako te držati v šahu, da ne bodo razgovorov motili s svojimi napadi na Izrael.

Ameriška U-2 letala bodo še dalje nadzirala premirje

WASHINGTON, D.C. — Zastopnik državega tajništva je izjavil, da bodo ameriška letala — gre za U-2 — še dalje nadzirala področje na obe strani Sueskega prekopa v oddaljenosti 50 km, kjer ne sme nobena stran v smislu določil obnove premirja okrepiti svojega vojaškega položaja.

Ceprav letajo ta letala na izraelski strani prekopa, se Egipt kljub temu jezi in trdi, da je to huda reč, ker ameriška letala lahko pri teh poletih "gledajo" daleč v notranjost Egipta, tudi preko 50 km širokega pasu ob prekopu, in dajejo svoje ugotovitve na razpolago Izraelu. V državnem tajništvu so pripomnili, da niso dobili od Egipta nobenega uradnega protesta zaradi teh poletov. Napadel jih je le vodilni egiptski list.

RAZGOVORI O SREDNJEM VZHODU SE DANES ZAČELI

Posebni pooblaščenec ZN Gunnar V. Jarring je včeraj objavil, da bo danes začel razgovore s predstavniki Izraela, Egipta in Jordanije o ureditvi sporov na Srednjem vzhodu. Izrazil je upanje, da se bodo razgovori kasneje dvignili na raven zunanjih ministrov.

NEW YORK, N.Y. — Včeraj je posebni pooblaščenec glavnega tajnika ZN U Tanta Gunnar V. Jarring, švedski poslanik v Moskvi, objavil tu, da bo danes začel razgovore s predstavniki Izraela, Egipta in Jordanije o ureditvi sporov med njimi, ki so privedli v manj kot četrt stoletja do treh vojn. Razgovori bodo potekali posredno. Zastopnik ZN se bo razgovarjal z vsakim poslanikom posebej, nato pa bo predloge in stališča posameznih držav posredoval nasprotni strani. Jarring je izjavil, da upa, da bodo kasneje prešli razgovori z ravnimi poslanikov na raven zunanjih ministrov, kakor je predlagal Izrael. Izrael bi imel rad razgovore na Cipru ali v švicarski Zenevi, pa je pristal na arabski predlog, naj se začno v New Yorku.

Gunnar V. Jarring se je v imenu ZN prizadeval za začetek takih razgovorov vse od konca vojne junija 1967, pa mu ni uspelo sovražnih strani pripraviti k temu, četudi je bil ponovno v Jeruzalemu, Kairu in v Amanu. Končno je lani te napore opustil in se vrnil na svoje poslaniško mesto v Moskvo. Tamese je prišel v New York, kamor ga je pozval glavni tajnik ZN U Tent, ko sta Egipt in Jordanija pristala na ameriški predlog o obnovi premirja na Srednjem vzhodu. Ko je ta predlog sprejel tudi Izrael in je bilo premirje dejansko obnovljeno 7. avgusta, so bila vrata odprta za začetek novih razgovorov.

Se predno so se ti začeli, je nastopila nevarnost, da ne bo iz vsega nič, ker je Izrael obdolžil Egipt, da je določila premirja prelomil s tem, da je komaj nekaj ur po njegovi obnovi pripeljal in postavil v 50 km širokem pasu vzdolž Sueskega pre-

kopa protiletalske rakete SAM-2 in SAM-3. Obe strani sta namreč pristali na to, da ne bosta spreminjali vojaškega položaja na področju na obe strani prekopa v daljavo 50 km.

Izrael trdi, da Egipt še dalje krši določila premirja in gradi dalje oporišča za rakete. V Egiptu so se včeraj oglasili prvič in obdolžili Izrael, da gradi na svoji strani prekopa vojaške ceste in utrbe. ZDA nadzirajo celotno področje prekopa s svojimi U-2 letali, ki krožijo visoko nad prekopom na izraelski strani. Egipt se jezi na temi poleti, ker da dajejo možnost vohunjenja v korist Izraela.

Razgovori so se začeli, s tem pa še ni rečeno, da bodo uspeli. Stališči obeh strani sta tako daleč narazen, da bo potreba veliko potrpežljivosti in pritiska predno bo mogoče doseči kompromis. Za enkrat je premirje določeno za 90 dni, od tega jih je 18 že preteklo. Premirje bo treba podaljševati in morda ubrati pot, ki jo je predložil včeraj sen. W. Fulbright, ko je dejal, da naj ZN prisilijo obe strani na Srednjem vzhodu k kompromisu in miru, če se sami ne bosta mogli ali hočeli sporazumeti.

Zadnje vesti

SEOUL, J. Kor. — Podpredsednik S. T. Agnew se je danes dopoldne več ur razgovarjal s predsednikom republike o umiku 20,000 ameriških vojakov iz Južne Koreje in o novi vojaški opremlji, ki jo obljublja ZDA Južni Koreji za njene oborožene sile. Razgovori se bodo nadaljevali zvečer, ker po vsem sodeč do sporazuma še ni prišlo.

WASHINGTON, D.C. — Državno tajništvo je včeraj objavilo, da bodo ZDA v tekočem proračunskem letu dale Kam bodži za do 40 milijonov dolarjev pomoči v orožju, vojaški opremlji in drugem, kar je potrebno, da se bo mogla uspešno upirati rdečemu napadu. Sen. M. Mansfield je izrazil bojazan, da utegne to privedi do večjega posega ZDA v Kambodžo v času, ko iščeje ZDA način in pot, kako bi se umaknile iz Južnega Vietnamu, pa tega vendar rešile pred komunistično oblastjo.

BONN, Z. Nem. — Tu je bilo objavljeno, da se znano nemško podjetje Daimler-Benz pogaja z Moskvo o gradnji velike tovarne za izdelavo tovornih avtomobilov ob reki Kami. Moskva je ponudbo za gradnjo te tovarne ponudila Fordu, nato Renaultu in japonski avtomobilski industriji. Za vse je bila naloga preobsežna, saj gre za investicije za preko bilijon dolarjev. Daimler-Benz skuša s e d a j organizirati več evropskih avtomobilskih družb v deželah Skupnega trga, da bi nalogo prevzele skupno.

PHNOM PENH, Kamb. — Rdeči so preteklo noč znova napadli vas blizu glavnega mesta, pa

Iz Clevelanda in okolice

RAZNASALCA ISCEMO
Uprava Ameriške Domovine nujno išče raznasalca za Newton, Locherie, Monterey, Naumann, Renwood, Ormiston, Abby in Tyrone avenije, starega nad 10 let. Lepo prosi, če bi kdo vedel za pridnega in zanesljivega dečka, da takoj pokliče v urad lista: 431-0628.

Rojstni dan—
V krogu svojih dragih domačih je preteklo nedeljo praznovati svoj 86. rojstni dan poznani rojak Martin Korošec, 22376 Ivan Avenue. Zvestemu naročniku k rojstnemu dnevu iskreno čestitamo in mu želimo še veliko srečnih in veselih let.

K molitvi—
Clani Marijine legije fare sv. Vida so vabljeni nocoj ob 7. v Zakrajskov pokopni zavod k molitvi za umrlo Ano Smrke.

Povratak iz bolnice—
Poznani rojak g. Michael Telich, 64 E. 211 St., Euclid, O., se je vrnil iz Euclid General bolnice, kjer je bil na zdravljenju nad dva tedna. Lepo se vsem zahvaljuje za obiske, karte, cvetlice, za darila in za prispevke v doberdelne namene za njegovega ozdravljenja. G. Telichu, ki je zvesti naročnik Ameriške Domovine, želimo hitrega, popolnega okrevanja.

Asesment—
Danes je 25. v mesecu, ko društva običajno pobirajo asesment.

Tajnica SZZ št. 25. bo pobirala asesment danes od 5.30 do 8. zvečer v šoli sv. Vida.

Iz bolnice—
Mrs. Rosemary Sindelar iz Bedforda se je vrnila iz Cleveland Clinic bolnišnice in se zahvaljuje za obiske, darila in pozdrave. V nedeljo je imela svoj rojstni dan. Čestitamo!

Obisk iz Avstrije—
Včeraj je obiskal urad Ameriške Domovine č.g. Jože Jakše, duhovni vodja zaslužnega Deškega vajejnškega doma v Gradcu, Avstrija. V Cleveland je prišel obiskat svojo teto in strica go. Ano in g. Adolfa Lunder, 1150 E. 60 St., že preje pa je obiskal svojo mamo go. Ano Jakše v Niagara on the Lake, Kanada, svoji dve sestri in braji, ki vsi žive v Kanadi. Č. g. Jakše neumorno deluje v omejenem vajejnškem domu, kjer majo 350 fantov v starosti od 15. do 20. leta, med njimi 30 Jugoslovancev. Moška mladina jetam bolj disciplinirana in dolgolasci v zavodu nimajo mesta. Č. g. Jakšetu hvala za prijazen obisk in srečen povratak prihodnji četrtek!

Čebele so ga opiskale do smrti—
Znani slovenski rojak Frank Kapel, 53 let stari podpredsednik Kapel Builders Inc., je umrl včeraj popoldne v Lake County Memorial Hospital West potem, ko so ga opikale čebele. F. Kapel je kosil travo na svojem domu v Willoughby Hills, ko so ga napadla čebele in ga hudo opikale. Prepeljali so ga v bolnišnico, ko je doma kmalu po opikanju čebel izgubil zavest. Pokojni Frank in njegov brat Milan Kapel sta od leta 1948, ko sta začele svoje podjetje zgradila preko 5,000 hiš, Charterhouse Motor Hotel, Braeburn Medical Building in večje številno stanovanjskih blokov.

bili po 7 urah boja prisiljeni k umiku.

Vremenski
prerok
pravi:

Jasno in milo, najvišja temperatura okoli 76.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NABOCNINA:

Za Združene države:
 \$16.00 na leto; \$8.00 na pol leta; \$5.00 za 3 mesece
 Za Kanado in dežele izven Združenih držav:
 \$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece
 Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
 \$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months
 Canada and Foreign Countries:
 \$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months
 Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 163 Tuesday, Aug. 25, 1970

Evropa in pakt Moskva-Bonn

Če nič drugega, bo vsaj polovica naslova napačna. Reakcija na zadnji pakt Moskva-Bonn v Evropi je namreč pokazala, da Evrope, kot smo jo poznali stoletja, ni več. Izginile so namreč vse tiste politične, gospodarske, socialne, družabne in kulturne vezi, ki so dajale Evropi kot kontinentu stoletja svojo veljavo in vpliv.

Mednarodnega vpliva Evropa nima več, to opazuje mo že nad 25 let, to se je pokazalo tudi sedaj ob paktu Moskva-Bonn. Naj ga kdo ocenjuje kakor hoče, na evropski kontinent kot prostor bo pakt dobil svoj vpliv, ako ga že nima. Evropa ga opazuje s svoje strani kot nekaj, kar se tiče le posameznih evropskih držav, ne pa Evrope kot celote. V mozaiku evropskih držav bi lahko dobili le še ločnico: železno zaveso, nikjer pa nobene vezi. To potrjuje tudi odmev iz Evrope na gornji pakt. Da opozorimo le na nekatera dejstva!

Nemški narod se je gotovo zelo zanimal za pakt in se še, toda le kot na metodo, ki vodi k narodnemu zedinjenju, ne pa kot korak, ki lahko služi ponovnemu oživiljanju Evrope kot celote. Značilno je, da nobena politična struja v nemški javnosti ni skušala doumeti pakta kot začetek nove povezanosti od Urala do Atlantskega oceana. Ta misel je kakor zamrla, odkar je De Gaulle odšel iz francoske politike.

Zato moremo registrirati le posamezne lokalne poglede na gornji pakt, ne pa skupnega evropskega.

Dosledni so ostali le Angleži. Že od nekaj smatrajo Evropo kot del sveta, ki spada v njihovo zunanjo politiko, ne pa domačo, a še pri tem je ta del razcepljen na kose. Zato London ne vidi v paktu nobene osnove za obnovo evropske skupnosti. Pakt je prikrojen narodnim interesom Nemčije in Sovjetske zveze, nima pa niti v mislih interesov evropske skupnosti. Ako bi jih imel, bi vsaj poudaril željo po zbliznanju med NATO in Varšavskim paktom.

Tako pa ocenjujeta NATO in Varšavski pakt novo kombinacijo med Nemčijo in Sovjetsko zvezo le s svoje ozke institucionalne osnove, in iščeta, kje bi našli kako korist zase, ne pa to ali ono skupno korist. Večina članic NATO namreč misli, da bo novi pakt verjetno postal indirektno breme za NATO. Amerika ga bo porabila, da se odmakne od Evrope, NATO bo pa zato morala prevzeti večjo odgovornost za lastno obrambo, čemur se je pa do sedaj spretno izogibala. Zato se državam NATO kar nič ne mudi, da bi povedale svoje misli o paktu. So vesele, da je Moskva zasukala pomen pakta na gospodarsko polje, kar pa najbrže dolgo ne bo držalo. Saj za zboljšanje gospodarskih odnosov med Sovjetsko zvezo in Nemčijo niso ravno neobhodno potrebne izjave o politični utemeljenosti sedanjih državnih mej. Moskva in Bonn bi lahko svoje poslovne zveze poživili tudi brez sedanjega pakta o nenapadljivosti.

To očitno nesoglasje med vsebino pakta in poudarjanjem gospodarskega pomena ni motilo tudi držav Varšavskega pakta, da se ne bi priključile naziranjem in upanju, da bo novi pakt odprl vrata v intenzivnejše gospodarsko sodelovanje med obema Evropama. Uradni nagib (t. j. gospodarski pomen) za sklepanje gornjega pakta jim bo celo prav prišel, čeprav ni resničen. Članice Varšavskega pakta niso namreč že dolgo zadovoljne, kako se Moskva meša v njihove posle za Zahodno Nemčijo. Moskva jim je do sedaj odgovarjala, da je treba, da ima komunistična vzhodna Evropa svoj organ proti ECS v gospodarski skupnosti znani pod imenom "Molotova skupnost" in da ta organ mora zahtevati disciplino, drugače ni ničesar vredno. Sedaj je prav Moskva začela dobo intenzivnega sodelovanja z Zahodno Nemčijo. Kako naj torej brani satelitom podobne načrte, za jih od časa do časa celo sama silijo na ozko sodelovanje z zahodno Evropo.

Tako se je sedaj vsa Evropa zaverovala v idejo, da naj služi novi pakt med Moskvo in Bonn najprej gospodarskim interesom. Seveda pa je že odprla v Evropi svoja usta tudi manjšina, ki pravi, da je treba gledati na ozadje za pakt bolj stvarno. Kar skrbi Sovjete, je tekma z rdečo Kitajsko na vseh področjih, na vojaškem, gospodarskem, političnem, ideološkem, diplomatskem itd. Vse to ima lahko dalekosežne posledice za sovjetsko državno in narodno varnost. Proti tej nevarnosti je treba začeti postavljati pregraje že sedaj, da ne bo prepozno. Temu stališču ne ugovarjajo niti rdeči kitajski tekmeči, ki strašno grmijo, kadarkoli odkrijejo, da je Moskva postavila nov prekop.

Je pa še drugo odprto vprašanje, ki se le redkokdaj omenja. Kaj bo na vse to rekel nemški nacionalizem? Prvo je na to okolnost opozorilo komunistično časopisje zunaj Sovjetije. Tudi jugoslovansko ni molčalo. Taka pozornost

ni odveč. Res je, da so se Nemci odpovedali reševanju novih obmejnih sporov z nasiljem, odprta jim je pa pot mirnega razgovora. Do takega razgovora bo gotovo prišlo, o tem ne dvomi nihče, ki Nemce pozna. Ko se bo to vprašanje postavilo prvič — seveda v mirni obliki, bo pa med Nemci završalo. Molk ne bo vladal tudi med evropskimi nacionalisti zunaj Nemčije. Kar same po sebi bodo nastale politične praske, kam bo pa vse to vodilo?

Sovjeti nekaj takega že čutijo. Zato se zdi, da so pripravljene, da gladijo Nemce z rokavicami, dokler nemške mišice ne zadenejo ob sovjetske življenjske interese. Zato bi bilo prehitro, ako bi kdo že sedaj želel ustvariti o novem paktu svojo končno sodbo. Pakt je vsekakor tako važen, da terja tudi potrpežljivo presojo.

BESEDA IZ NARODA

Stoletnik č. g. Jurij Trunk

EUCLID, O. — Izredno redek slučaj, da kdo doživi 100 let. Naš slavljencec Father Trunk je ta izjema: 1. septembra 1970 bo dopolnil 100 let! Rodil se je kot peti otrok v družini v Bačah na Koroškem. Krščen je bil na Zilji, v šolo je hodil v Loče, četrti razred je končal v Beljaku, prav tako tri razrede gimnazije. Od 4. razreda gimnazije je bil v Celovcu, v malem semenišču. Kot sedmošolec se je 1. 1890 udeležil prvega shoda slovenskih abiturientov v Ljubljani, na katerega so bili povabljeni tudi hrvaški študentje. Po maturi 1. 1891 je stopil v celovško semenišče, bil je 19. julija 1895 posvečen v novomašnika in 28. julija istega leta pel novo mašo v Bačah. "Svečenik sem postal in svečenik sem ostal," je pozneje večkrat izjavil in tudi v spominih to zapisal.

Sredi avgusta je nastopil službo v Vetrinju pri Celovcu, kjer je imel že prvi teden političen spopad, ki se je potem vrstil vsa leta njegovega službovanja na Koroškem. Zaradi narodne zavednosti je bil zmerom tarča prenapetosti. Iz Vetrinja je bil premeščen v Šmohor, od tam nazaj v Vetrinjo, nato v Spodnji Dravograd. Ker je bil že od bogoslovskih let dalje rahlega zdravja, je odšel za nekaj časa v zdravilišče v Brixen na Tirolskem. Dne 1. novembra 1896 je bil nastavljen za upravitelja v Kazazah, majhni samotni župniji v Podjurski dolini. V Kazazah je ustanovil posojilnico in žitno zadrugo in pomagal pri posojilnici v Sincji vasi. Naslednje leto (1897) je kot duhovnik pomagal nekaj časa na Sv. Višarjih in se nato vrnil za kaplana v Šmihel pri Pliberku. Avgusta 1898 je prišel zopet v Kazazah, kjer je postal župnik in dve leti poučeval tudi v šoli. Tu je ostal do septembra 1904, ko je postal župnik pri Sv. Križu, v predmestju Beljaka. Ko je kot župnik prišel v Beljak, je mesto imelo 18.000 prebivalcev. In narodnostne razmere v mestu? Trunk jih v spominih tako označi: "Slovensko mesto nikakor ni bilo, niti ne čisto nemško, ampak na zunaj vse le nemško. Po narodnosti je bilo 5 do 6 tisoč Slovencev v mestu. Pri ljudskem štetju 1. 1910 nas je bilo Slovencev le nekaj nad 30, pa so vsakega posebej tirali pred komisijo in nam za-

pretili z ričetom, ker smo goljufivo navedli! Rubrika "občevalni jezik" je satanska poteza!

V teh letih je Father Trunk tudi veliko potoval; najprej v Egipt in Sveto deželo (1906), spomladi 1. 1909 se je odpravil prvič v Ameriko, ki je napravila nanj velik vtis. Po 4 mesecih se je vrnil, se oktobra istega leta spet napotil in se vrnil koncem aprila 1910. V maju naslednjega leta se je tretjič odpravil v Ameriko; tokrat je videl dober kos Kanade. Na teh potovanjih se mu je nabralo toliko vtisov, da jih je hotel popisati v knjigi. Da je zbral čim več podatkov o slovenskih naselbinah, je odšel septembra 1911 četrtoč v Ameriko in ostal tam dober mesec.

Med prvo svetovno vojno, ki jo je prebil kot župnik romarske cerkve Sv. Križa v Beljaku, se je Trunku godilo podobno kot pisatelju Fr. Ks. Mešku: nenehno preganjanje, preiskave, zasliševanja in ječa. To je bil čas, o katerem piše v Spominih, ko je ovaduhov v hlačah in krilih kar mrgolelo okrog nas, kakor čebel okrog matice, kadar je roj." (str. 71). Dolžili so ga, da je imel v grobnici pod cerkvijo speljan "telefon, ki je noč in dan deloval... in menda tudi požemski rov tja do Zilje k svojemu vrednemu soizdajalcu Mešku, ki ga je podaljšal tja do laške meje."

Vojaški oddelek je z dvojnimi kordonom obdal cerkev, župnika Trunka so stražili štirje orožniki in naredili preiskavo. V grobnici pod cerkvijo niso našli drugega kot mrtvaške glave in kosti, potem so telefon iskali v tabernaklju in med orglami, pa tudi tam ga niso našli. Vohalci imajo v vseh časih velike oči. Sredi marca 1916 so ga zaprli v isto ječo kot pisatelja, župnika Meška, ne da bi vedela drug za drugega. Naslednji mesec so ga poslali v konfinacijo na Jezersko, kjer naj bi opravljaj službo duhovnega pomočnika. S tem je bilo Trunkovega "dvanajstletnega župnikovanja pri Sv. Križu konec, bržkone tudi konec župnikovanja zadnje božji poti, kamor je prihajalo in morda še prihaja 90 odstotkov Slovencev" (str. 106).

Na Jezerskem je ostal Trunk od 12. aprila 1916 do 1. januarja 1917, ko je bil imenovan za župnika v Borovljah. Dobil je namig, naj se pri razpisu poteguje za to faro. V Borovljah, kjer "nisem bil nikoli z dušo", je bil sret v veliko spotiko nemškutarjem. Tu je dočkal konec vojne in vse burne dogodke po njej, vse boje za Koroško in nesrečni plebiscit. Bil je član naše državne delegacije v Parizu, kjer je bilo o usodi Koroške že vnaprej odločeno. Dveni po plebiscitu 10. oktobra 1920 "so bili dnevi obupnega joka in ihtenja, da je segalo do neba, dnevi tarnanja, bridkosti in strahu, kakor ga zgodovina evropskih narodov od turških vpadov sem se ni zabeležila..." Žalostna obletnica koroškega plebiscita — 50 let bo minilo — tako bridko sovpadla v Trunkovo stoletnico.

Po plebiscitu se je Trunk moral umakniti iz Beljaka in se zateči v svoj dom na Bače, kjer pa je kmalu dobil odlok, da je izgnan iz občine. Ker je uvidel, da mu je vsako delo v domovini onemogočeno, se je s težkim srcem odzval vabilu, naj pride v Ameriko. Dne 20. julija 1921 je odšel na pot v upanju, da "le za nekaj let morda". To upanje se mu tudi po drugi svetovni vojni ni izpolnilo. V spominih je zapisal: "V Ameriko sem prišel kot naseljenec, vendar z mislijo, da se razmere spreobrnejo in se vrnem. Kmalu vidim, da bo na Koroškem ostalo, kakor je nastalo in je..."

Zlasti se je upiral temu, da bi se Koroški Slovenci vključili v nemško o krščansko-socialno stranko, kot so hoteli njegovi predstojniki. Trunk je zagovarjal načelo, da se morajo Slovenci samostojno politično organizirati, sami sebe zastopati, sami zahtevati svoje pravice in pričeti s političnim delom. Celovec naj tudi v bodoče ostane središče. Poživiti je treba vse slovenske prosvetne organizacije, zajeti je treba vse slovenske zadrage in ustanoviti gospodarsko centralo v Celovcu. Toda Trunk se je moral umakniti iz Koroške. Ko je prišel v Ameriko, ga je bolela misel, da je brez domovine. V Spominih piše: "Zdaj sem čisto sam na nepregledni severo-dakotski preriji. Le cerkva in Bog v njej sta soseda. Srečen in zadovoljen sem, a vendar — brez domovine." Tri leta (1921-1924) je prebil v Fuldi blizu Berwicka, No. Dakota, potem se je preselil na slovensko župnijo sv. Jožefa v Leadvillu, Colo., in ostal tam 22 let, do 1. sept. 1946. Tam je sam poslikal notranjost cerkve. V Leadvillu je obhajal svojo zlato mašo — 50-letni jubilej. Preselel se je k svojemu zvestemu prijatelju Rev. Vitalu Vodušku v San Francisco, Calif., kjer mu delno pomaga na fari. Tam je 20. julija obhajal svoj železni — 75-letni jubilej — mašništva, ki so v njem pisali skoro vsi večji ameriški časopisi.

Njegovo literarno delo je, da se je zpodaj lotil pisanja. Za koroški list "Mir" je pisal podlistke. Za Mohorjevo družbo je napisal zbirko koristnih nauk, ki je izšla z naslovom "Bodi svoje sreče kovač" (Celovec, 1904), molitvenik "Premišljevanja ob Rešnjem Telesu", potopisne črtice "Na Jutrovem" (1911). Kot 18. zvezek Leposlovne knjižnice so pri Mohorjevi družbi v Celju 1. 1950 izšli Trunkovi Spomini, ki so zanimiv pri-spevek k podobi življenja in boja koroških Slovencev v prvi četrtini 20. stoletja. Bogo Grafenauer jih je z obširnimi uvodom zgodovinsko dopolnil. (Pri-pomnil bi, da je te Spomine naša slovenska revija Ave Marija objavljala od septembra 1922 in jih zaključila v 18. poglavjih v oktobru 1923.) Nekaj prispevkov je objavil Trunk tudi v mohorjskem Koledarju in Večernicah ter v Mladiki. O vtisih svojega pivega potovanja po Ameriki je spisal v nemščini knjigo "Quer durch Amerika". Z letom 1912 je začelo izhajati v mesečnih zvezkih najbolj znano Trunkovo delo "Amerika in Amerikanci", ki so mu dale posebno vrednost še odlične Vavpotičeve ilustracije. Za slovenske časopise v Ameriki je pisal članke in razprave, opise, potopise, vtise, dogodke. Za list Amerikan-ski Slovenec je do 1. sept. 1946 urejeval prispevke pod vzglavjem "Pisano polje", dokler ni list 1. 1946 nehal izhajati. V reviji "Novi svet" je objavljaj pogledov mnogih uvidnikov in pregledov prezanimive "Tih ure", ki bodo imele trajno vrednost. V Glasilu KSKJ Amerikanskem Slovincu (ko je Jednota kupila Amerikanski Slovenec) še vedno čitamo njegovo "Pisano polje".

Dasi je bil Trunk odtrgan od

domovine in je dobil ameriško državljanstvo, je tudi v Ameriki poudarjal: "Moja narodna zavest mora biti le slovenska. Ostal je zvest slovenstvu in duhovniškemu poklicu: "Slovenec sem, Slovenec ostanem. Svečenik sem postal in svečenik ostal. Plemenitemu človeku želimo zdravja, da bi srečno dočakal stoletnico svojega življenja, čeprav daleč od ljubljene Koroške. (Povzeto po Mohorjevem Koledarju, Celje, 1970, str. 119-121.)

Tako v grobem okvirju je v starokrajsem tisku označen Trunkov delokrog. Neizmerno več pa poznamo Ameriški Slovenci njegovo 48-letno delo, ki je dalo odtis njegovega neumornega delovanja Slovincem v Ameriki. Smelo trdim, da kolikor se je on literarno udeleževal v Ameriki, je napisal toliko, če bi danes bila natisnjena vsa njegova pisana dela, da ga v tem delovanju ne bi dosegel noben Slovenec ne doma ne na tujem. Če bi priklical v spomin vse tiste boje, ki jih je bojeval z nasprotniki v dnevniku Amerikanski Slovenec, z verskimi odpadniki, bi mu dal prednost, da je on veljal za največjega bojevnik krščanskega svetovnega nazora! Kaj vse bi dal, če bi ime danes vse te spise "Pisane-ga polja" natisnjene, kjer je tako sijajno naše "napredne" opredelili, ki mu niso mogli ovreči logike in ki mu znani, sedaj že davno umrli gl. urednik "P." ni vedel nič poslednega odgovoriti, da je v tem listu dal natisniti: "Trunk postaja na starost čedalje bolj otročji (pripomnil, da je bilo to natisnjeno 1. 1940 — od tedaj je naš jubilar preživel še 30 let), da čveka, čveka, čveka kakor stara baba, čveka, čveka, čveka." S takimi "dokazi" je rajni Ivan Molek in za njim vsa njegova družina, ki se je smatrala za "elito znanosti", hotela uničiti Fathra Trunka literarni talent, ki ga je tako sijajno udeleževal. Čudo, čudo je, da ga danes ravno v istem listu "P." slavijo. Ne dvomim, da se v arhivu SNPJ hranijo vezani letniki "P." in zelo dobro in na mestu bi bilo, če bi prebrali in povedali, kako je bil Trunk v tem listu napadan in zasmehovan!

Ne dvomim, da v tisti zmedi pojmov so marsikteremu Slovincu v Ameriki njegovi jasni odgovori nasprotnikom krščanstva utrdili in ohranili vero, da jih tok protiverske propagande ni potegnil s seboj! Srečnega se štejem, da imam od 1. 1938 — ko je pričela izhajati revija Novi Svet — pa do 1. 1946, ker je v tej reviji ohranjenega toliko Trunkovega dela, ki bo še v bodočnosti vedno v poštevanju. Še kot otrok se spominjam, s kakšnim užitek sem čital potopis v Sveto Deželo "Na Jutrovem", ki mi jo je nekdo še v Ameriko poslal. Pri najboljšeju delu "Amerika in Amerikanci" se še danes rad poglabim, kakšno je bilo slovensko življenje naših predvojnih izseljencev v Ameriki.

Kdo izmed smrtnikov je ob 100-letnem življenju z možen duševno delati? Jaz poleg Fathra Trunka za nobenega ne vem. On nam pa še vedno piše tedensko kolono "Pisano polje" v Amerikanskem Slovincu. Um je še čvrst. Kar poudarja, je vedno... da v spojenju vsega slovanstva je Slovincem rešitev iz našega zatiranja. Če nekaterim to ne prija in smatrajo, "da je Father Trunk komunist," smatram, da ga ne razumejo! Ne vem, če so v San Francisco, Calif., imeli kako posebno slavnost, a 19. julija t. l. je preteklo 75 let, odkar kot duhovnik služi Gospodu. Pač zelo redek primer.

Osebnost sem ga srečal 1. 1946 na konvenciji KSKJ v Pueblu, Colo. Še ga v duhu vidim, kako preprosto je bil oblečen, njegov

inteligentni obraz z žarečimi očmi mi je dal vedeti, da v njem živi izreden duh. S svojim literarnim delom je oplodil mojo miselnost, da v njem vidim izredno osebnost, ki zasluži priznanje in spoštovanje.

Father Trunk! K Vašemu stoletnemu rojstnemu dnevu 1. septembra 1970 sprejmite iskrene čestitke. Vsemogočni Vam je dal tako dolgo pot zemškega življenja. Zahvala Njemu za vse, kar nam je po Vašem delu podelil. Naj Vam bo v sladko zavest, da vse Vaše stoletno življenje je bil delavni dan! Vaše bogato, plodono življenje, ki ste v njem srečali toliko bojev in razočaranj, ni bilo prazno. Kot duhovnik ste vestno vršili Vaš poklic. Vaša setev z besedo, še več pa z literarnim udeleževanjem je marsikje padla v plodno zemljo in dala sad.

Kot navdušen Slovan, zaveden Slovenec ste preživeli grenke ure pregnanstva iz rodne Koroške. Ko sem 1. 1967 videl ta lepi koticček zgubljenega slovenske zemlje, sem razumel Vašo bolečino, da jo ne morete pozabiti, kjer je Stvarnik s polnim orgiščem nasul naravnih lepot. Vaša naj bo tudi naša vera v vstajenje slovanstva. Uverjeni smo, da Vaše življenje je podobno bogatemu žitnemu klasu, ki klone pod težo zrnja — Vaših dobrih dejanj. Naj nam Vas ohrani Nebo še dolgo po 100-letnem rojstnem dnevu. Za konec pa:

Ko se življenje zvečer,
 naj nova luč ga razsvetli,
 v plačilo smrti blažene
 naj večna slava mu sledi.

Bog Vas živi!

M. Tekavec

Smrt slovenskega duhovnika v višarskem svetišču

GORICA, It. — Na praznik Marije Vnebovzete med srebrno mašo g. Vinka Zaklja na Sv. Višarjah je umrl zadet od kapi Janko Oblak, župnik fare St. Jošt na Vrhniko.

Pokojni g. župnik se je rodil pred 60 leti v Horjulu. Osem let je bil kapiteljski vikar v Novem mestu, kjer ga starejši ljudje še hranijo v najlepšem spominu. Odšel je nato na faro St. Jošt, kjer je med dobrih ljudstvom deloval polnih 25 let. Tako sta se na Sv. Višarjah strelili dve 25-letnici: mašništva g. Vinka Zaklja in župnikovanja g. Janka Oblaka. Slednja se je tudi zaključila na Sv. Višarjah. Marija je svojega zvestega služabnika poklicala k sebi v nebo na njen največji praznik.

Z velikim navdušenjem se je lotil dela za čim večjo proslavitev srebrne maše svojega farana g. Vinka Zaklja, ki ga od leta 1945 sem ni več videl. Organiziral je ob tej priliki romanje svojih faranov na Sv. Višarje, zložil priložnostne deklamacije, vodil vso proslavo in omahnil v božje naročje, ko je proslava dosegla svoj višek.

Med govorom g. Čretnika iz Pariza se je nenadno zgrudil, zadet od kapi, pri oltarju višarske Marije. Njegovi sobratje so ga odnesli v zakristijo, kjer je po nekaj trenutkih umrl. Ver-nikom je bila prihranjena težka resnica do konca maše, vendar ni nihče več tako pozorno sledil sveti daritvi. Po sv. maši je g. srebrnomašnik prosil vernike, naj z njim zmoliijo Očenaš za teško bolnega župnika. Hotel je svojim dragim sorojakom še za hip priznati s teško resnico, ki se je takoj nato kot blisk razširila med vsemi romarji na Sv. Višarjah in pustila v vseh nepopisanih vtis tesnobe in žalosti. V spodnjih župnijskih prostorih je bila pripravljena zakuska za več sto gostov, ki se je žal spremenila v pogrebščino.

(Dalje na 3. strani)

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

Drugi del govora
K. Mauserja na Slov.
dnevu v Torontu

Materijalne dobrine v zdomstvu so pričele pokopavati duha. Skrb za vsakdanje življenje, ki ga hočemo narediti kar se da udobno, pušča iz leta v leto manj prostora za duha. Porinili smo ga na prepadni rob, kjer se z zadnjimi močmi še drži, nihče več skoraj nima k mari obupnega klica založb in družb.

Bil bi krivičen, če bi gledal le črno in ne videl nič svetlega. Tudi tega je še veliko. Slovenske cerkve, slovenske dvorane, velike skupne prireditve. Toda vprašanje je: kako dolgo, če ne bomo duhu dali prvo mesto? Če bomo duha iz našega zdomskega življenja izrinili, bodo čez desetletja sicer ostali lepi zidovi cerkva, ostale bodo dvorane, toda v njih bo samo še mrtev zvok preteklosti.

Ni še dolgo tega, ko mi je izobraženec iz zdomske slovenske družine takole dejal: Brigam se za Slovence doma. To je važno. To, kar je v zdomstvu, ne pomeni veliko. Te filozofije je že precej med nami, vsi ti filozofi pa pozabljajo na eno. Mlad rod doma, ki s pravo ihto občinja narodno zavest, ima med seboj dovolj vsaj toliko zmognih ljudi, kakor jih imamo mi v zdomstvu. Imajo še to prednost, da so jim problemi pred očmi in v njih sami resnično trpe.

Za zdomsko duhovno silo je central čedalje manj, čedalje manj je tisti, ki so pripravljene prijeti tud za drobne stvari, ki so v prepotemstvu človeku bližje. V petindvajsetih letih našega zdomstva se čedalje bolj kaže, da se izobraženstvo umika v svoj zaprti krog in v tem vidim največjo nevarnost za upadanje naše skupne sile. Nobena zdomska skupnost se ne more ohraniti, če v njej vsak ne položi k njenemu duhovnemu življenju svoj del. Ne gre za to, kaj bomo postavili, kaj kupili, kaj zgradili. Gre za to, kaj bomo postavili v sebi in v svojih otrokih. Narodovo življenje, življenje slovenske skupnosti ne temelji na kamnih materijalnih stavb, temelji na njegovi duhovni moči. Če ta peša, taki skupnosti ni rešitve.

Zadnje nedeljo smo slišali v cerkvi pri drugem berilu čudovito lepe besede apostola Pavla, ki jih je pisal Efežanom.

"Drug drugega prenašajte v ljubezni in se trudite, da ohranite edinost duha z vezjo miru."

Dragi moji, v teh besedah je bodočnost naše slovenske družine v zdomstvu. Ohraniti edinost duha v vezjo miru.

Edinost duha! V tem smo si lahko vedno edini, zakaj duh je brezbrežen, ne moremo mu izmeriti ne višine ne globine. To je večnost, ki jo nosimo v sebi. Lahko smo različnih mnenj, smemo in moramo braniti stališča, ki se nam zde prava in smo v njih pravilnost v vesti prepričani. Toda če se zavedaš, da v sebi nosiš duha, da v sebi nosiš večnost, smo lahko tudi ob različnih mnenjih še vedno edini v duhu. Če bomo drug drugega prenašali v ljubezni, ne bo surrovih besedi, ne bo vpitja in kričanja, še manj osebnih žalitev in premišljenih podtikanja.

Edinost duha povezava z mirom nam odpira še dolgo pot v zdomstvu. Duh je dih božji, mir je sad duha. Če ne bomo pustili, da bi naša hrepenenja po materijalnih dobrinah pokopavala duha, bo mir v naši zdomski slovenski družini lep in blag.

Tudi po petindvajsetih letih je v zdomski slovenski družini še domotožje. Lepo znamenje

naše duhovne privezanosti na domača tla. Tik pred odhodom iz Argentine sem v enem izmed slovenskih domov govoril o domovinski ljubezni. Pred menoj je sedel star mož in v njegovih očeh sem bral misel: Rad bi bil pokopan doma, ko pride moja ura. Morda sem prav zavoljo teh oči povedal misel, ki jo povem še na temle prostoru.

Domovine se duh lahko dotakne vsak hip. Zapreš oči in si tam. Lahko obiščeš vse grobove, tudi tiste, ki bi jih v telesu ne mogel, čeprav bi bil tam. In če je tako, da ležemo v grobe na tujih tleh, zakaj naj bi bila bolečina tako huda? Pod oceani se zemlja veže, če ležim v argentinski, kanadski ali avstralski zemlji, bom dotipal do domačine in do vseh, ki v njej leže.

Ko sem se poslavljaj, mi je nekdo, ki je bil staremu možu blizu, rekel: Potolažen je odhajal in dejal: Nikoli nisem mislil na to. Zdaj bom lažje umrl.

Dragi prijatelji, če bomo znali postaviti duha na prvo mesto, je zdomstvo podvojena domovinska ljubezen, ljubezen, ki veliko daje, čeprav malo dobi. Tako je največja. In če tako mislimo, bodimo Bogu hvaležni za teh petindvajset let.

V novih petindvajset let pa pojdimoz z besedami sv. Pavla: "Drug drugega prenašajte v ljubezni in se trudite, da ohranite edinost duha z vezjo miru." Duh in mir! Gradimo na tem n živeli bomo še dolgo.

Pozdrav in priznanje
Slovcem

Spodaj prinašamo pozdravni nagovor, ki ga je imel na XI. slovenskem dnevu dne 2. avgusta predstavnik ontarijske vlade Mr. R. Douglas Kennedy M.P.P. Govor objavljamo v angleščini, da ga bodo lahko brali tudi tisti mladi Slovenci, ki boje razumejo angleško kot slovensko. Mogoče bodo v govoru našli kaj, zaradi česar bodo veselji, da so Slovenci.

Comments by R.D. Kennedy, M.P.P. South Peel, XI Slovenian Day in Canada Celebration Sun., Aug. 2, 1970.

It is a pleasure on behalf of the Prime Minister, the Honorable John Roberts, and the Ontario Government, to bring greetings to Canadians of Slovenian heritage, as you mark the 11th Slovenian day in Canada.

This has special significance in commemorating the exodus of a great many people from their homeland at the end of world war II.

We join with you in your thoughts of those difficult days, and of the relatives and close friends who remained behind.

We think also of the significant contribution made to life in Ontario and Canada by people of Slovenian heritage, who have made this a new home.

Slovenians have been helping to build this province and this country for nearly 1 1/2 centuries, and have played an important part in the development of a new country.

I also express my pleasure in seeing so many young people here today. Indeed, there will be an opportunity for them to play an important role in the years ahead.

Today, Canadians of Slovenian heritage are prominent members of business, professional and farming communities.

Your participation in the arts is enriching the cosmopolitan life of our province.

Camps such as this locale for

your Slovenian Day are important elements in the daily life of the people of Ontario.

Again, I express the regrets of the Prime Minister that he is unable to attend. He asks that you accept his congratulations on your achievements and his good wishes for continued success. To his, I add my own.

"Ljudje pod bičem"

Se vedno je povpraševanje po literarnem delu, ki ga je napisal kot trilogijo pisatelj Karel Mauser. Prve izdaje, ki jo je izdala in založila Slov. kulturna akcija v Argentini, že zdavnaj ni več na trgu. Sedaj je pa pripravila drugo izdajo te povesti Družba sv. Mohorja v Celovcu. Izdaja obsega tri knjige, ki so broširane in v žepni obliki. Lična in cenena izdaja je namenjena za čim širšo razprodajo.

Letos je poteklo že 25 let od tistih strašnih dni, ki jih opisuje pisatelj, dni, ko je padel bič po slovenskih ljudeh. Pisatelj sam je bil deležen njegovih udarcev, zato je povest ljudi, ki so trpeli pod bičem, toliko bolj dokumentarna. Kdo, ki mu je mar resnice, ne bi vsaj ob 25. letnici zdomstva segel po tej povesti v treh knjigah! Stane samo \$7, a obsega okrog 1000 strani. Za naročila po pošti je treba dodati še poštnino.

Uprava Slovenske pisarne
618 Manning Ave.
Toronto 4, Ont.

Napori v zaledju

Vojška na fronti bo kmalu premagana, če je ne bo podpiralo dobro organizirano zaledje. Isto velja za "bojevnike" na misijonski fronti. Brez pomoči iz zaledja ne zmorejo veliko, bi kmalu obnemogli. Baragov misijonski krožek v Torontu je zato na delu vseh 12 mesecev v letu. Sprejema stalne zahvale, poročila in prošnje od misijonarjev z vsega sveta. Nakazuje denarno pomoč (včasih tudi v blagu in materijalu) iz sredstev, ki jih ima, oz. ki jih člani sami darujejo ali zberejo od misijonskih prijateljev.

Člani so na avgustovem sestanku na široko razpravljali o veliki jesenski prireditvi za misijone, ki je postala že tradicionalna. Ze zbirajo darove, že prodajajo "vstopnice" in tako širijo zanimanje za idejo, ki je, da noben katoličan ne bi smel nikdar pozabiti na tiste, ki brez luči prave vere hitijo večnosti nasproti. Naj ti stavki spomnijo bralce, da se hitro bliža jesen in z njo misijonska prireditve v dvorani na Manning Ave., ki naj zopet prinese vsaj dva tisočaka za slovenske misijonarje! Misijonski por.

Odlikovanja

TORONTO, Ont. — Kakor vsako leto poprej, tako je tudi letos STZ pridno sodelovala pri Slovenskem dnevu. Inž. F. Grmek je spregovoril nekaj besed o programu in delovanju Telovadne zveze, nato pa je poklical g. L. Dolenc, bivšega predsednika Slov. doma, g. C. Preželjna, predsednika protikomunističnih borcev, in g. Janeza Muhiča, tudi marljivega člana slovenske skupnosti v Torontu. Povedal je, da so veliko storiili za to mladinsko organizacijo, prvi v preteklosti, druga dva pa še sedaj in da jih društvo STZ odlikuje s spominsko medaljo gen. Draže Mihajloviča, ki je bil edini vodja naše borbe za svobodo med zadnjo vojno, ki je bil odlikovan od Amerike, to je prve sile sveta, z besedilom, da je bil "instrumental in obtaining the Allied victory."

Silva Golobič, mladenka STZ,

OD MORJA DO MORJA PO ŠIRNI KANADI

Poštne preglavice

Pošta je nadvse koristna ustanova. Koliko ljudi razveseli poštar, ko jim prinaša pisma, težko pričakovani časopis, revijo ali celo poštni zavoj, ki ga je poslala dobra duša! Koliko stvari se proda s pomočjo pošte! Koliko obvestil gre skozi poštno predale in voščil in računov in celo denarja!

Ce pa postarji štrajkajo, kot sedaj to delajo v Kanadi že drugi meec, so pa koristi in prijetnosti, ki jih normalno nudi pošta, postavljene na glavo: Račun ni plačan ob pravem času, "Domovina" neredno prihaja, obvestila pridejo prepozno, skratka marsikaj je narobe. Vsi sloji to bridko občutijo. Poštariji s svojim štrajkom, ki se seli iz kraja v kraj, gotovo niso postali bolj priljubljeni.

Včeraj (19. avg. 1970) je bil določen posredovalec med vlado in poštarsko unijo. Mr. O'Connor je znan posredovalec med delavstvom in delodajalci, toda vprašanje je, če mu bo tudi sedaj uspelo spraviti na skupno točko ponudbe vlade in zahteve poštarske unije. Kanadčani mu gotovo želimo polno uspeha.

Zanimanje za skrajni sever narašča

Eskimi, prebivalci kanadskega severa, se prebujajo. Zemeljsko bogastvo privlači interese. Kanada se začinja zanimati za svoj skrajni sever. Uveljaviti hoče nad njim svoje suverene pravice. Pred kratkim je te kraje obiskala sama kraljica s svojim spremstvom. Na arktičnem zahodu se je poletil mudil tudi predsednik zvezne vlade.

je pripela medalje na prsi ob navdušenem ploskanju tisočere množice. Mladci in mladenke so nato začeli s preskoki čez konja. Atleti pod vodstvom Petra Golobiča; Janez Mesec, Peter Čader, Frank Pulko, Peter Grmek in Janez Ulčar, so metali krogljo, kopje in disk. Presenečenje sta bila Frank Pulko (bivši član Železničarja) in Peter Čader (bivši član Kladivarja) v kopju in disku. Kopje je letelo čez 50 m.

Miadei na bradlji so pokazali uspeh, kakor tudi mladenke v prosti vaji. Na žalost mikrofon ni delal, dati so izvajale lepo simbolično vajo.

Na bradlji je nastopilo 5 članov, med njimi gost načelnik kanadskega Sokola Ivo Syptak, poleg inž. Grmeka, Petra Grmeka, A. Axela in Lojza Dolenca. Z lepimi, strunnimi vajami so zaključili lepo prireditev letošnjega Slovenskega dne, ki je bil poln slovenske folklorne iz Sudburyja, poljskega Belega Orla in kar najboljšega slovenskega ameriškega kluba Kresa.

STZ IZLET se je letos vršil 25. in 26. julija v Bancroftu. Ze zgodaj se je nabralo veliko mladine, ki je povečini taborila na lovski farmi.

Ivan Celar in Frank Mušič sta prišla vsak s svojim čolnom in dala duška mladini, ki je čakala na vodno smučanje. Lepo 90° vreme je pripomoglo, da je izlet kar najlepše uspel. V tekmi v streljanju s .22 je zmagal inž. Kunstelj. Vsa družba se je polna veseljih vtisov vrnila srečno v Torontu.

STZ STRELSKE TEKME se bodo letos vršile 19. in 20. septembra na STZ lovski farmi v Bancroftu. V soboto bodo tekme za točke, v nedeljo pa v .22 kalibru in težkem kalibru. Vsi ste prisrčno vabljeni!

STZ Toronto

de P.E. Trudeau. Sedaj se je odpravil na 10-dnevno potovanje tja gor tudi generalni guverner s svojo ženo. Ronald Michener je priljubljen tudi na severu. V vasi Old Crow na Jukonu so ga sprejeli prav vsi prebivalci, 170 po številu.

Štirikrat več

Po uradnih podatkih je bilo v prvih 6 mesecih letošnjega leta izvršenih 1.200 prekinitev nosečnosti na področju Velikega Toronta, štirikrat več kot v istem času lani, ko je bil zakon v tem pogledu ostriši. Prijav za tovrstne operacije je toliko, da primanjkuje prostora v bolnišnicah.

Dogaja se, da ni prostora za druge, bolne ženske, ker so postele zasedene po teh, ki hočejo operacije za prekinitev nosečnosti. To povzroča spore, napevne in pritožbe. Prenekateri zdravniki odklanjajo take operacije iz verskih razlogov, drugi z načelnega zdravniškega stališča, nekateri pa tudi zato, ker jim to enostavno ne gre v račun...

Katoliško stališče je v tem vprašanju nespremenjeno in jasno, prekinitev nosečnosti ni dovoljena.

Tudi ropot bo vključen v predpise o varnosti avtov

Direktor za varnost prometa z motornimi vozili G. D. Campbell je dejal, da bo zvezna vlada proučila tudi vprašanje ropota in njegove omejitve kot dela predpisov o varnosti prometa z motornimi vozili. Ropot in hrusč sta postala ponekod naravnost nezonsna, njuna omejitev je potrebna zaradi čuvanja človekovega zdravja.

Tuji kapital v Kanadi

Po podatkih urada za statistiko je v Kanadi vložnega v gospodarstvo in drugo skupno 46 milijonov dolarjev tujega kapitala, med tem ko ga je bilo pred enim letom le 40.2 milijonov.

Kanadčani imajo vložnega v tujini skupno 18 milijonov dolarjev, okoli 2 bilijona več kot pred enim letom.

Izvoz porastel za 16,7%

V prvih 7 mesecih letošnjega leta je izvoz iz Kanade porastel za 16,7% odstotkov na 8,58 milijonov. Posebno se je dvignil izvoz v države Evropskega skupnega trga, v Veliko Britanijo in na Japonsko.

Delali bodo dalje za večjo varnost v Evropi

MOSKVA, ZSSR. — Članice Varšavske vojaške zveze so po enodnevnem posvetovanju pretekli teden tu izjavile, da bodo delale za pomiritev Evrope na temelju pakta Moskva-Bonn in se prizadevale za utrjevanje in povečevanje njene varnosti.

V krogih zahodnih diplomatov vidijo v tej izjavi napoved za povečano prizadevanje sklicanja evropske varnostne konference, ki naj bi se jo udeležili tudi Amerika in Kanada kot članici NATO. Taka konferenca naj bi dala uradni pečat sedanjemu političnemu stanju v Evropi, kot ga sprejema podpisani pakt Moskva-Bonn.

Ameriški diplomati dobe oklopne avtomobile

WASHINGTON, D.C. — Finančni odbor Senata je odobril 1.1 milijon dolarjev za okrepitev 33 osebnih avtomobilov s posebnimi neprobnojnimi jekle-

SMRT SLOVENSKEGA DUHOVNIKA V VIŠARSKEM SVETIŠČU

(Nadaljevanje s 2. strani)

saj na njej ni bilo ne veselja ne običajnega petja. Vsi so presunjeni govorili le o tem dogodku, ki je globoko odjeknil v največje veselje srebrnomašniškega slavja.

V nedeljo zvečer je g. srebrnomašnik opravil sv. mašo za dušnico za svojega pokojnega župnika Johna Oblaka. Pokojnika so po zdravniškem pregledu prenesli po žičnici v Trbiž, nato pa po opravljenih formalnostih prepeljali v njegovo faro, ki ga je užalostena sprejela v svoji cerkvi in pospremila na zadnje bivališče.

K. G.

Mao Tseung obnavlja Ligo kitajske mladine

Stara je bila kot organizacija Partije tekem "kulture revolucije" razbita.

PEIPING, Kit. — Mao je že l. 1965 prišel do prepričanja, da se je partija predala duhu birokracije in da tudi v Ligi mladine prevladujejo aparatniki. Zato je l. 1966 organiziral "Kulturno revolucijo", ki je uničila partijo in Ligo. Kulturna revolucija je poglavalno deželo v nered in Mao ni preostalo drugega, kot da jo konča in obnovi partijo na novi podlagi. Kaj naj napravi z ostanki kulturne revolucije, ki je obstajala v glavnem iz "rdečih gard". Že takrat so govorili, da bo treba obnoviti tudi Ligo mladih komunistov, toda vse je ostalo pri besedah.

Sedaj je menda akcija za obnovo Lige mladih kitajskih komunistov prišla v tek. To bi pomenilo, da je režim že pometel z zadnjimi ostanki kulturne revolucije in z njenimi nosilci "rdečimi gardami". Glavni idejno-politični organ nove Lige Hung Chi je objavil smernice, ki bo treba v njihovem duhu obnoviti Ligo in v njeno članstvo presaditi duha požrtvovalnosti za revolucionarne cilje kitajskega proletariata. Tovariš Mao misli, da je to delo bilo že opravljeno, kajti zaradi nove Lige kažejo znake, da je iz njihovih vrst izginilo nagnjenje h kaosu in anarhiji. V novih navodilih je tudi predvideno, da se člani nekdanje Lige lahko vrnejo v novo Ligo, kakor hitro se bodo dali prevzgojiti v pravilnem razumevanju Maovih naukov.

V Ligi je bilo pred l. 1965 včlanjeno okoli 25 milijonov mladih kitajskih komunistov v starosti 15-25 let. Obnova Lige ne bo torej lahka stvar.

Armadno raziskovalno središče zletelo v zrak
MADISON, Wis. — Včeraj zgodaj zjutraj je eksplodirala bomba v armadnem raziskovalnem središču University of Wisconsin v poslopju oddelka za fiziko. Poslopje je skoraj čisto uničeno. Eksplozija je bila tako močna, da je zdrobila okna v poslopju odstran cestne.

Ena oseba je bila pri tej eksploziji mrtva, 4 pa ranjene. Kdo je bomba položil, oblasti raziskujejo, je pa med tem precej očitno, da mora biti to delo levičarskih skrajnežev, ki so izvedli podobne napade že tudi na nekaterih drugih krajih na enake ustanove.

nimi ploščami, ki naj varujejo v njih se vozeče zastopnike ZDA v državah, kjer njihovo življenje ni ravno pred terorističnimi napadi.

Vsota za ojačanje avtomobilov za ameriška diplomatska zastopstva je vključena v splošni proračun za državno tajništvo v obsegu 445.5 milijonov dolarjev.

CLEVELAND, O.

Ženske dobijo delo

DELO DOBITA
Gostinska strežnica in pomivalka posode. Starost ne igra vloge. Oglasite se osebno v

FANNY'S RESTAURANT
353 E. 156 St. od 7-8. zvečer
—(166)

Dela za žensko
Iščemo žensko za dnevno hišno delo. Mora govoriti angleško. Dobra plača. Kličite pred 9. uro zj. ali po 6:30 zv. YE 2-9221.
—(165)

MALI OGLASI

Hiša naprodaj
Lastnik prodaja 6-sobno hišo. 3 spalnice, v fari Marije Vnebovzete; preproge, 1 1/2 garaža. Kličite po 6. uri pop. 268-3589.
(163)

V najem
Enodružinska 5-sobna hiša s kopalnico v fari sv. Vida se odda v najem 2 ali 3 odraslim. Kličite FA 1-9317 ali FA 1-3204.
(165)

V najem
Oddamo 3 velike opremljene sobe, elektrika, plin, kurjava, za \$65 mesečno, (brez pralnice), starejši dvojni ali ženski srednje starosti. Kličite po 4. pop. 391-5484
—(163)

V NAJEM
Prvovrstno 5-sobno stanovanje, spodaj, z vsemi udobnostmi, se odda samo odraslim na 454 E. 143 St. pri Lake Shore Blvd. Oglasite se osebno!
—(163)

V najem
4 sobe s kopalnico zgoraj, in garažo, se odda; furnez na plin. Na 1067 E. 69 St. EN 1-5084.
—(165)

V najem
Oddamo 5-sobno stanovanje na 6025 Bonna Avenue. Za pojasnila kličite 361-5565.

E. 185 in Lake Shore
Naprodaj dvodružinska hiša, 5-5, prostorne sobe, moderna in zelo čista. Dve garaži, blizu vsega. \$33,900.

Edna Ave.
Hiša s 6 spalnici, dve spalnice in kopalnica spodaj, štiri zgoraj, bakrene cevi. Ta hiša je v prvovrstnem stanju. Lep vrt. Samo \$14,000.

KNIFIC REALTY
820 E. 185 St. 481-9980
(164)

Stanovanje se odda
Lepo 5-sobno stanovanje, zgoraj, na Carl Ave., se odda novoporočencem ali starejšim ljudem. Kličite po 5. uri EX 1-0898.
(25,27,28 avg)

V Bessemerju, Pa.
je naprodaj 4-sobna hiša, na 13 St. - Wallace Ave., furnez na premo, lot 100 x 175, cena \$3.000. Pišite na Mrs. Pauline Vreear, Box 578, Bessemer, Pa., 16112.
(165)

Hiša naprodaj
Lepa, čista enodružinska 5-sobna hiša, zgoraj zgotovljeno, v kleti rekreacijska soba, dvojna garaža, je naprodaj v bližini cerkve sv. Kristine. Kličite 531-9688.
(163)

Pri E. 200 St.
Dohodninski bungalow, 2 spalnice vsako stanovanje, kuhinja, sprejemna soba, polna klet. \$19,500.

6-sobna Colonial hiša na South Lake Sh. Blvd, klet in garaže.
STREKAL REALTY
405 E. 200 St. 481-1100
(165)

Pohištvo naprodaj
Zelo ugodno prodam rabljen spalniki kavč, ki se odpre, tapetiran stol in hladilnik. Kličite 451-5553 po 6. uri zvečer.
(25,28,31 avg)

LUIS COLOMA:

MALENKOSTI

Kakor blisk, ki po-
sveti in prestraši, tako ji je ši-
nila v glavo misel, da to pismo,
in žalite ne prihaja od neznan-
ca, od ubogega revnega meniha,
od tistega Pedra Fernandez, in
da vrata, tista vrata, ki so ji
prvikrat v življenju bila zaprta,
niso vrata v Loyolo, ampak vrata
k Bogu...

Zazeblo jo je in Kate ji je
moral dati površnik. Zavila se
je, zamišljena in molčeča...

Milost božja je posvetila v
njeno dušo in ji svetila naprej...
Ob njeni luči je gledala samo
sebe, prav tako, kakršno jo vidi
svet, kakršno jo vidi Pedro Fer-
nandez, tukajle na vozu — poleg
Jakoba... Nehote je pogledala
ranj in prvokrat v življenju ji
je prišla misel: moj sokravec!

Voz se je ustavil pred kolod-
vorom v Zumarragi, med števil-
nimi kočijami in vozovi, pred
vrati znanega hotela.

Vsi so izstopili. Senore so se
napotile v sobe, da si uredijo
toaletne, gospodje so se porazgu-
bili vsak v svoj kraj, Tom in
pruski lakaj pa sta spravila voz
v bližnjo kolnico, da bi ga drugi
dan naložila na vlak in spremila
v Madrid. Do vlaka pa je bilo
še časa eno uro.

Počesan, umit in čeden na
vse strani, fine švedske roka-
vice v roki, je stopil stric Fras-
quito v obednico ter naročil
pijače.

Pa ni prišel do tega, da bi jo
izpil.

Služabnica je priletela krika-
ma v obednico. Ni je bilo mo-
goče razumeti. Vpila je in ma-
hala z rokami stricu, naj gre za
njo...

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

ARLINGTON HEIGHTS — BY OWNER

Immed. occup. superior colon. 4
bdm., 2 1/2 baths, fin. bsmt., fam.
rm. w-frplc., kitch. w-built ins,
walk to park, schls., churches, R.R.
Upper \$50's. For appt. CL 3-0682.
Open Sat. & Sun. 1-5. 816 W. George
St. (163)

MOBILE HOME

1968 BROADLANE
2 bdrm., 1 1/2 baths, fully carpeted.
Take over payment \$136.90 — 52
payments left or \$5,500 cash. Must
be moved. 546-4243 (163)

HELP WANTED

EXCELLENT OPPORTUNITY!

REGISTERED PHYSICAL THERAPIST

Department supervisor in 222-bed Extended Care Facility, to work with medical and paramedical team which includes: An Occupational Therapist, Medical Social Worker, Professional Nursing Staff, Medical Director, Speech Therapist, Staff Psychiatrist, Pharmacist and Bionalyst. Benefits include: Competitive salary, two weeks vacation, sick leave, 11 paid holidays, longevity compensation, retirement program, \$300,000 personal liability and malpractice insurance, Blue Cross, Blue Shield, M.V.F.I- coverage with O.B. and master medical riders and \$7,000 life insurance.

Martha T. Berry Memorial Medical Care Facility

43533 ELIZABETH ROAD

MOUNT CLEMENS, MICH. 48043

Phone (313) 465-1922 — Extension 250

šala, "ali ima kaj denarja se-
boj?"

Gostilničar je stopil k Jakobu
in prosil ukazov glede bolnika.

Jakob je malomarno skomiz-
nil z rameni in rekel, da niti on,
niti katerikoli njegovih sopot-
nikov nima kaj opraviti s tem
človekom, da je to le nekak zna-
nec, ki se jim je pridružil, v
Biarritzu da je sedel na voz,
niheče da ga ni povabil in zato
tudi on, Jakob, ne more dati
nobenih navodil in naročil...

Ura odhoda je prišla, vsi so
bili pripravljeni. Kratko so se
posvetovali in pri tistem posvetu
se je pokazala vsa sebičnost,
vse grdo samoljubje teh ljudi:
odšli so na kolodvor, pustili bol-
nika samega...

Leopoldina je žalostna zapro-
sila Currito, naj vsaj Fritza
pusti ubožcu za potrežbo.

"Če hoče to noč ostati, mu ne
branim. Noč bo huda; če ne bo
spal, naj se ne huduje nad me-
noj. Jutri pa mora s vlakom za
nami. Tom ne more sam v Ma-
drid s šestero konji."

Leopoldina je stopila h gostil-
ničarju in mu živahno rekla:

"Ne vem, ima-li ubožec kaj
denarja pri sebi. Če ga nima,
zapišite na moj račun vse, kar
bo rabil! Sestra sam generala
Pastorja, tu-le je moj naslov."

Samozavestno mu je napisala
svoj naslov na posetnico ter jo

CHICAGO, ILL.

HOUSEHOLD HELP

CHILD CARE — General house-
keeping. 5 day week. 7:30 - 4 p.m.
Stay or go. Lincoln Park area. Care
of 14 month old child. Good salary.
327-8942 (163)

MOTHER'S HELPER — CHILD CARE

Lite Housekeeping. Care for 2 children. Live in vicinity
47th & Wallace. Own room, board
and 20 week. 548-1495

MOTHER'S HELPER — House-keeping-child care.

Adult woman preferred. Care for 2 lovely girls
in far North side home. Mon-Fri.
Teacher. \$50. RO 1-8884.

FEMALE HELP

BARMAID — Tavern. Nights. Must
have transportation. Good salary.
Hodgkins, Ill. 354-8595

REAL ESTATE FOR SALE

OAK PARK — BY OWNER

3 bedroom brick, 2 baths, fully car-
peted, custom-drapes, on a 50' lot.
Paneld. bsmt., 2 car garage. Low
taxes. 383-3762

RETIREMENT HOME — 30 M.
from Chgo. 2 bdrms., 1 1/2 baths,
compl. furn., gar., beaut. lge. lot
with fruit trees, all fenced, beach
pvt. Taxes \$114. \$8,500. Call
325-3656

INCOME PROPERTY — By Owner
7 Rm. house and store on 100x165
wooded lot. Nr. Hooker Lake. Route
83, 3 mi. North of Wisc. State line
in Salem, Wis. \$19,900.
Call Wk-days aft. 6 p.m. RO 3-0852
(164)

ROLLING MEADOWS — 2 bdrm.
home, heated, 1 1/2 car garage, fenced
yard. Opens to park, new carpeting
& extras, blacktop drive. Close to
schls. and shopping. \$23,500.
392-8962 (164)

SCHAUMBURG — Open house. By
transferred owner, 3 bdrm., 2 full
baths, split level, cent. air, fireplace
in fam. rm. Fenced yard w-patio,
built-ins, carpeted. Immed. poss.
894-4827 (164)

BUSINESS OPPORTUNITY

GROCERY — Good neighborhood
store. Vicinity North West side. Well
established. \$2,500. Private party.
AV 3-9218 (164)

dala gostilničarju.

Sedaj je prišel tudi stric
Frasquito bliže in je prijazno
prosil, naj mu takoj brzojavno
naznanijo, če bi ubožec umrl...
Tudi on je dal svoj naslov in
vnaprej plačal poštnino za brzo-
jav, eno peseto...

Ob devetih zvečer je postalo
Diogenu zelo slabo. Gostilničar
je poslal po župnika, da podeli
bolniku sv. poslednje olje.

Pa nevarnost je minila in
okrog polnoči je Diogen odprl
oči: pred seboj je videl gostil-
ničarja, debtelega, velikega mo-
ža, gladko obritega, brez ovrta-
nika, čepico na glavi, in v širo-
kem suknjiču, značilno postavo
baskiškega kmeta z dežele.

Trajalo je nekaj časa, da je
Diogen uredil svoje misli. Po-
časni se je spomnil, kaj se je zgo-
dilo... Plašna misel mu je ši-
nila v glavo: s slabotnim, potr-
tim glasom, iz katerega je pa
odmeval strah, prošnja negoto-
vost, je vprašal:

"Ali me oddaste v bolniš-
nico?"

Začudeno ga je pogledal go-
stilničar in nevoljno. Dejal je z
vso prostodušnostjo pristnega,
poštenega Baska:

"Le pomirite se, gospod! Bol-
nišnica, v Guipuzcoi, kje naj se
vzame?"

Diogenu je odleglo; vzdihnil
je in zajokal.

II.

Diogen ni vedel, da je prejel
sv. poslednje olje. Ležal je v
megleni polzavesti in le počasi
so se mu vračale misli... Ali
neka globoka zaspanost, težka
utrujenost se ga je lotevala in
mu misli spet razganjala. Brlele
so te misli nekaj časa kakor lu-
čice v gosti megli, pa so se spet
polagoma oddaljevale in izgin-
jale; ena mu je ostala, brezup-
na, tužna kakor mrtvaška sveča,
ki brli ob mrliču, grozna kakor
odsvit pekla, misel, da bo moral
umreti, misel, kako bo z več-
nostjo...

Utrujenost ga je prevzemala
vedno bolj in ginevala je tudi
tista plašna misel; čutil je, kako
se mu bliža tema, kako se mu
bliža nezavesten spanec, ki se
mu je zdel zadnji v življenju...
Krčevito je grabil za odejo in jo
trgal na kose, kakor bi grabil za
rob groba, v kateri ga hočejo
zakopati. Komaj je zatislil oči,
pa se je spet prebudil, kakor bi
ga dramla nevidna sila...

V tem položaju se mu je vsak
ropot strašno povečal: ropotanje
vlaka se mu je zdelo kakor pa-
danje tekočega bronca, ki se mu
razliva po ušesih; žvenkljanje
zvončka kakor ropotanje tisoč
bobnarjev, ki udarjajo v njego-
vo ušesu; škripanje voza kakor
škripanje pekla, ki ga peklenške
moči izpreminjajo v razbeljeno
žago in mu z njo žagajo mož-
gane, kos za kosom.

Tako mu je minila noč. Neko-
liko pred dnevom je prešla utru-
jenost in miren spanec ga je
objel...

Spal je dobri dve uri. Zbudil
ga je glas zvona, ki mu je v
možganih sicer povzročal bole-
čine, v srcu pa mu je donel ka-
kor glas prijatelja: bil je glas
zvona, ki je vabil v cerkev k sv.
maši.

Diogen je odprl oči. Počutil
se je veliko bolje. Zravnal se je;
zdelo se mu je, da je spet čisto
zdrav. Glava mu je bila jasna,
telo sicer slabo, pa gibčno, čutil
je, kakor bi bil lačen, in prišla
mu je misel, da bi si naročil
časo zganja s pribljubljenima
dvema ali tremi kosci sladkorja.

Pogledal je okrog sebe.

Na mizici je brlela svetilka;
stara ženica je mirno smrčala ob
vznožju postelje v velikem na-
slonjaču, skozi zastore pa so pri-
hajali boječi solnčni žarki, ka-
kor bi po prstih prihajal novi
dan in smehljaje pozdravljaj
bolnika...

Diogen je sedel v postelji; ve-
selo iznenaden je bil. Z življe-
njem se mu je vrnila prejšnja
dobra volja, zagrabil je vzglav-
no blazino, jo vrgel na spečo
starko in na vso moč kriknil
svoj: "Polaina", da je starka pre-
plašena planila iz naslonjača.

Naročil ji je, naj odpre okno.

V polnih žarkih se je vsipala
luč v sobo in sveži zrak je pri-
hajal v krepkih dihih, se igral z
belimi lasmi bolnikovimi in mu
prinašal svoje darove, sveži duh
zemlje, katero je orosila jutra-
nja rosa, zdravi vonj planine,
veselo žgolenje ptičev in sloves-
no zvonjenje zvona, ki ga je va-
bil v cerkev.

Kako neumna je ta njegova
bojazen, kako smešni so bili tisti
strahovi preteklo noč!... Um-
reti? — Kdo bo mislil na smrt,
ko vstaja dan, ko vzhaja solnce
na modrem nebu, ko se smeje iz
daljave zelena gora, cvetoča in
blesteča v solnčnih žarkih!...

Vstopil je zdravnik in za njim
gostilničar.

Diogen je sprejel prvega s
šaljivimi besedami, na gostilni-
čarja pa je prijazno zagodel. V
njegovih s krvjo zalitih očeh se
je bralo, da mu je hvaležen za
usmiljenje, s katerim ga je spre-
jel pod streho.

Zdravnik ga je skrbno preiskal
in mu je stavil vse polno vpra-
šanj, na katera pa je Diogen
odgovarjal s smehom in bur-
kami.

(Dalje prihodnjič)

PODPIRAJTE SLOVENSKE
TRGOVCE

KSKJ

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLISKA JEDNOTA

(K.S.K.J.)

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA KATOLISKA PODPORNJA ORGANIZACIJA V AMERIKI

sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa
tako po rojstvu.

- Izdaja najmoderneje vrste zavarovalnin za odrasle in za mladino:
- od \$500.00 do \$15,000.00 posmrtnine
- za onemoglost, poškodbe in operacije do vsote \$600.00
- za odrasle člane bolniško podporo
- članom posodi denar za nakup doma.

Za seznam in pojasnila o tajniku ali tajnici v vaši okolici izpolnite
izretek in pošljite na glavni urad K.S.K.J.

AMERICAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION (K.S.K.J.)
351-353 No. Chicago St.
Joliet, Illinois 60431

Radi bi več pojasnila o K.S.K.J. ter ime in naslov tajnika(ice)
v naši okolici.

IME
NASLOV
MESTO
DRŽAVA CODE

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno,
da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko.
Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44103

Moj stari naslov:

Moj novi naslov:

MOJE IME:

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

1053 East 62 St. 431-2088
17010 Lake Shore Blvd. 531-6300

GRDINOVA TRGOVINA S POHIŠTVOM

15301 Waterloo Road 531-1235

POLETNO VESELJE — V Frankfurtu na Maini na Nem-
škem imajo v nekem parku tudi poseben vodnjak, ki škropi
na vse strani in je seveda dobrodošel le obiskovalcem v
kopalnih oblekah. Slika kaže vodnjak in njegove vesele
obiskovalce.

V BLAG SPOMIN

OB DRUGI OBLETNICI, ODKAR JE NAŠ LJUBLJENI
SIN IN BRAT

Sp-4 Jožef Pavel Intihar

izgubil svoje mlado življenje v bojih za svobodo. Padel je kot
vojak Ameriških Združenih Držav na bojišču Tan San Nhut v
republikli Vietnam, dne 24. avgusta 1968.

Usliši Gospod, ki Tvojemu usmiljenju ni meje, naše prisrčne
prošnje in duši našega sina in brata, ki si mu dal priznavati
svoje ime, podeli večno zveličanje.

O Bog, ki odpuščaš in človeško zveličanje ljubiš, prosimo
Tvojo usmiljenost, podeli duši svojega služabnika, da bo deležen
Tvoje blaženosti, ki si jo nekoč nam obljubil.

Gospod usmiljenja, daj duši svojega služabnika Jožeta bla-
žen pokoj in svetlo luč.

Blagor mrtvim, kateri umrjejo v Gospodu, odslej naj se
spojijejo od svojega truda, zakaj njih dela gredo z njimi.

Zalujoci:

Mati STANISLAVA, oče PAVEL,
Sestri HELENCA in SLAVICA, brat PETER,
in ostali sorodniki v Ameriki in Sloveniji

Wickliffe, Ohio 25. avgusta 1970.